

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea aprilie – septembrie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1018

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajul acordat

a) Capacitatea de analiză și sinteză

O caracteristică importantă a hotărârilor judecătorești redactate de candidat este ridicatul lor nivel analitic, fiind evidentă preocuparea de a surprinde aspectele cu adevărat relevante ale procesului și transpunerea lor, într-o manieră cât mai adecvată, în motivare.

Candidatul are capacitatea de a identifica problematica juridică utilă în planul soluționării cauzelor, redând-o adecvat în cuprinsul considerentelor, iar aceasta este, cu suficientă evidență, o dovadă a faptului că posedă calitățile necesare pentru a realiza un act de judecată de bună calitate, susținut de o argumentație juridică bine aleasă și prezentată.

Deși este evident că unele procese ridică probleme de drept multiple și/sau complexe, cel mai adesea candidatul reușește o identificare, prezentare și dezlegare a acestora caracterizată de evidențierea aspectelor esențiale/relevante, înfățișându-le îndeajuns de sintetic și, în același timp, clar și convingător.

Candidatul are inclusiv capacitatea de a grupa, atunci când este cazul, mai multe critici, răspunzându-le printr-un considerent comun, însă care posedă aptitudinea de a acoperi problematica juridică de interes.

Aceste caracteristici pozitive în planul capacităților de analiză și sinteză ale candidatului sunt, prin excelență, proprii motivării soluției pronunțate în cauză.

În ceea ce privește însă prezentarea considerentelor hotărârilor pronunțate de instanța sau instanțele inferioare sau a motivelor de apel/recurs, se constată că, uneori, candidatul alege să nu realizeze un efort de sinteză, preferând preluări ample ale acestora, deși ele nu apar întotdeauna ca utile sau pertinente în raport de problematica juridică dedusă judecării în calea de atac soluționată (a se vedea, spre exemplu: hotărârea nr. 2 selectată de Comisie, în care criticile formulate în recurs sunt prezentate foarte amplu; hotărârea nr.3 selectată de Comisie, în care istoricul cauzei este expus pe larg; hotărârea nr.18 selectată de Comisie, în care considerentele primei instanțe sunt prezentate amplu, deși, prin raportare la soluția pronunțată și la considerentele care o susțin, o prezentare mai sintetică și selectivă a lor se impunea).

Aceeași este uneori situația și cu privire la prezentarea sintetică a cererilor sau întâmpinărilor părților, candidatul optând pentru preluări ample ale acestora, insuficient sintetizate și sistematizate, ceea ce face ca în cuprinsul prezentării să se regăsească uneori detalieri excesive sau formulări deficitare (a se vedea, spre exemplu: hotărârea nr. 11 selectată de Comisie, în care nici motivele cererii de recurs, nici apărările conținute în întâmpinarea la cererea de apel, nu sunt prezentate sintetic și suficient de sistematizat; de asemenea, hotărârea nr.1 selectată de Comisie, în care motivele de recurs au fost preluate împreună cu unele formulări greșite sau mai puțin riguroase).

Punctaj acordat : 9,00 puncte

b) Coerența în exprimare

Calitatea juridică a hotărârilor este asigurată inclusiv de faptul că, atât prin conținutul lor propriu-zis, cât și prin maniera de prezentare (uzând de o succesiune a considerentelor dictată de particularitățile cauzei, de specificul soluției pronunțate și de linia de argumentare preferată de candidat), considerentele care susțin soluția beneficiază, în mod obișnuit, de o ridicată coerență. Înălțuirea argumentelor este, de obicei, bine aleasă, relația dintre acestea fiind vizibilă, astfel că, privite în integralitatea lor, motivele alcătuiesc un ansamblu unitar, bine condus juridic și logic și bine structurat. Impresia creată este de echilibru și unitate a demonstrației juridice, argumentele întrebuițate în motivare și, în genere, raționamentele

folosite susținându-se unele pe altele și, prin aceasta, facilitând concluzia că judecătorul controlează într-o adecvată măsură construcția juridică de care izează.

Această manieră de prezentare facilitează atât înțelegerea problematicei juridice de ansamblu, cât și a detaliilor de argumentare care, în concret, conferă substanță considerentelor.

Candidatul posedă calitatea de a oferi o bună succesiune a argumentelor, subordonat unei prezentări a problematicei juridice care înlesnește înțelegerea rațiunilor pentru care instanța de judecată a pronunțat o anumită soluție în cauză.

Sunt rare situațiile în care hotărârile conțin greșeli gramaticale sau de ortografie (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr.1, selectată de Comisie, pagina 2, par.3, în cuprinsul căreia se regăsește un dezacord : „Dispozițiile art.7 alin.1 din Decretul nr.167/1958, la care au făcut referire primele instanțe, prevede faptul că „prescripția începe să curgă de la data când se naște dreptul la acțiune...””. De asemenea, hotărârea nr.12, selectată de Comisie, care conține unele formulări deficitare sau termeni greșiți-pagina 4 alin.4, pag.7. alin.3, pag.8 alin.4 și alin.ultim; hotărârea nr.1 selectată de candidat, în care verbul, „a datora” este folosit greșit - fila 22 alin.1.

Punctaj acordat: 9,00 puncte

c) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii

Ca regulă dominantă, hotărârile judecătorești redactate de candidat se remarcă prin claritate, argumentele care susțin soluția fiind prezentate într-o manieră caracterizată de rigoare și limpezime logică. Această caracteristică permite, cel mai adesea, înțelegerea completă a raționamentului care stă la baza hotărârii, înțelegere facilitată inclusiv persoanelor care nu beneficiază de pregătire juridică.

Limbajul întrebuintat este, în mod obișnuit, accesibil, rigoarea juridică și logică ce-i este specifică neconstituind un obstacol în înțelegerea lui. Candidatul conciliază cu echilibru și moderație exigențele specifice unui limbaj tehnic cu cele privitoare la accesibilitatea hotărârii și la comprehensibilitatea acesteia.

Este evidentă preocuparea candidatului de a răspunde motivelor pentru care căile de atac au fost exercitate, precum și apărărilor formulate, inclusiv excepțiilor procesuale invocate, concretizarea acestei preocupări fiind favorizată de o bună capacitate argumentativă, precum și de cunoașterea și fructificarea informațiilor juridice necesare domeniului său de activitate profesională.

Astfel fiind, sunt obținute motivări convingătoare, apte să genereze încredere în actul de judecată, facilitând concluzia că soluția pronunțată este legală și temeinică.

Ca regulă, firul logic al hotărârii este ușor identificabil și bine susținut de argumente, impresia lăsată fiind aceea că actul de judecată este unul de calitate, conformându-se unor standarde profesionale de care candidatul este conștient și pe care, în mod obișnuit, reușește să le respecte.

Candidatul frazează nu doar cu rigoare, ci și cu ușurință, propunând un stil propriu care, uneori, poate fi caracterizat ca posedând o anumită eleganță.

Candidatul conduce bine argumentația, chiar și în cauze complexe care pun probleme juridice delicate și/sau multiple. Argumentația este echilibrată, concisă, cu o curgere firească, ideile se susțin unele pe altele, alcătuind un ansamblu unitar, înzestrat cu forță persuasivă și apt să-i confere hotărârii credibilitate.

Cu titlu de excepție, claritatea argumentației este afectată de folosirea unor fraze mai lungi sau de gruparea în exces a unor alegații sau argumente în cadrul aceleiași fraze, ceea ce îngreunează, într-o anumită măsură, înțelegerea raționamentului juridic (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr.30 selectată de Comisie, ce redă într-un singur paragraf foarte amplu, cuprinzând o problemă juridică diversă, întreaga motivare a cererii de chemare în judecată).

Punctaj acordat : 9,00 puncte

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Candidatul motivează riguros și clar, cu atenție la detalii, preocupat să răspundă cererilor și părților părților.

Astfel cum Comisia a evidențiat deja, candidatul este preocupat de realizarea unui act de judecată de bună calitate, întemeiat pe identificarea și analiza aspectelor relevante în planul judecătii, precum și pe argumentarea clară și coerentă a hotărârilor.

Acestei preocupări îi poate fi subsumată și maniera în care candidatul se raportează la cererile părților, fiind evidentă intenția de a le răspunde cu claritate, acoperitor și comprehensibil, indiferent dacă este vorba despre admiterea sau, după caz, despre respingerea acestor cereri.

Examinarea hotărârilor redactate de candidat îngăduie constatarea că acesta este conștient de însemnătatea soluționării cererilor părților și de motivarea corespunzătoare a acestora. Argumentația folosită include, după caz, referiri la probele administrate, astfel încât temeiul factual al hotărârii să fie configurat cât mai convingător, precum și la dispozițiile legale sau la principiile și regulile de drept aplicabile. Când candidatul face referire la acestea din urmă, procedează, în mod obișnuit, la o prezentare și/sau explicitare a lor, astfel încât părțile să poată înțelege în ce constă regula sau principiul de drept respectiv.

Referirile la dispozițiile legale incidente sunt, și ele, realizate cu rigoare și atenție, fiind îndeajuns de evidentă intenția de a convinge părțile cu privire la justetea argumentației instanței.

Foarte rar, candidatul omite să-și detalieze raționamentul ori să prezinte unele aspecte relevante în înțelegerea unei anumite soluții dispuse de instanță (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 3 selectată de Comisie, pag. 11, în care candidatul omite să expună apărările intimaților).

În ceea ce privește maniera în care candidatul se raportează la probele administrate, comisia constată că, de regulă, referirile sunt îndeajuns de complete și lămuritoare, fiind indicate în concret probele în temeiul cărora a fost reținută o anumită situație de fapt.

Punctaj acordat : 9,50 puncte

e) Argumentarea coerentă și clară din punct de vedere al logicii juridice

Argumentația care susține soluția expusă în dispozitiv este, în mod obișnuit, bine condusă de către candidat, existând un fir logic al expunerii care permite înțelegerea motivelor de fapt și/sau drept care au fost avute în vedere de către instanță. Considerentele au, de obicei, suficientă coerență și claritate, fiind, cel mai adesea, accesibile și persoanelor fără pregătire juridică.

Expunerea argumentelor are claritate și datorită faptului că limbajul folosit nu este excesiv de tehnic, candidatul reușind, în cele mai multe cazuri, să găsească un oportun echilibru între exigența folosirii unui limbaj juridic specific și aceea de a asigura comprehensibilitatea hotărârii.

Sunt foarte rare situațiile în care se remarcă greșeli gramaticale și/sau ortografice, fiind vorba despre simple inadvertențe, iar nu despre curențe reale ale candidatului.

În anumite hotărâri, precum, spre exemplu, hotărârea nr. 30 selectată de Comisie, sunt preferate paragrafe ample, care grupează mai multe dezlegări ori argumente, ceea ce îngreunează, într-o anumită măsură, înțelegerea argumentelor instanței (pag.11, alin. 2 din hotărâre).

Uneori, claritatea juridică a argumentației este într-o oarecare măsură afectată de faptul că nu sunt suficient sintetizate și sistematizate motivele de apel sau recurs ori întâmpinările, preferându-se în mod facil preluări ample, deși nu întregul conținut al acestora își are corespondent în motivarea propriu-zisă a soluției sau în problematica juridică de interes în raport cu calea de atac declarată. Claritatea și coerența argumentației sunt uneori afectate de existența unor formulări a căror acuratețe este deficitară, precum, spre exemplu, în hotărârea nr. 12 selectată de comisie, care la pag.4 alin. 2 conține următoarea formulare: „*Apelanta a solicitat privind cererile conexe și incidentale completarea deciziei civile asupra: cererii expertului parte încuviințat de instanța apelantei-P1 - de a se reface raportul de expertiză întocmit de expertul desemnat de instanță E1(puncte de vedere și obiecțiuni la raportul de expertiza tehnică întocmit de exp. E1) -depus pentru termenul 25.02.2014...*”

În aceeași hotărâre, la pagina 7, alin.13, candidatul procedează la o expunere neclară, menționarea art. 20 alin.1 și 2 din Legea 146/1997 creând impresia că textul legal oferă și caracterizarea efectului excepției netrimbrării: „*Astfel, în conformitate cu art.20 alin.1 și 2 din legea 146/1997 modificată și republicată în Monitorul Oficial nr.112/6.02.2004, taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat, iar dacă taxa judiciară de timbru nu a fost plătită în cuantumul legal, în momentul înregistrării acțiunii sau cererii (...), instanța va pune în vedere petentului să achite suma datorată până la primul termen de judecată, excepția netrimbrării cererii fiind o excepție procesuală de procedură care începe prin a avea un efect dilatoriu și care tinde spre un efect peremptoriu.*”

Punctaj acordat : 9,00 puncte

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Spre deosebire de evocarea elementelor de istoric ale cauzei sau de prezentarea motivelor de apel/recurs sau a întâmpinărilor, în cazul cărora, așa cum s-a arătat prin cele de mai sus, candidatul uzează uneori de preluări ample, insuficient sintetizate, în ce privește motivarea propriu-zisă a soluției pronunțate în calea de atac candidatul dovedește o bună capacitate de a selecta aspectele cu adevărat utile în plan juridic, fără a se referi la aspecte lipsite de relevanță sau străine de problematica procesului.

Chiar și atunci când părțile fac, în cererile lor, referire la aspecte sau chestiuni lipsite de utilitate în cauză, candidatul reușește identificarea acelor care prezintă relevanță reală, concentrându-și argumentația asupra lor.

Comisia constată că elementele de conținut ale argumentației întrebuintate de candidat evidențiază calitățile profesionale ale acestuia, faptul că reușește să surprindă aspectele care prezintă însemnătate procesuală dovedind că înțelege și stăpânește problematica judecătii.

Punctaj acordat : 10 puncte

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

O caracteristică a hotărârilor pronunțate de candidat este aceea că dispozitivul acestora este redactat într-o manieră clară, precisă și concisă, astfel încât să fie pe deplin posibilă punerea în executare, atunci când este cazul, a celor dispuse de instanță.

Punctaj acordat : 10 puncte

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Examinarea hotărârilor judecătorești aflate la dispoziția comisiei trimite la concluzia că, în activitatea de judecată, candidatul înțelege însemnătatea analizării și interpretării atente a probelor administrate, ca o condiție a aflării adevărului și, deci, a pronunțării unei hotărâri legale și temeinice.

În același timp, înțelege că forța persuasivă a hotărârii și credibilitatea ei fac necesară inclusiv menționarea atentă în considerente a probelor pe care instanța le-a avut în vedere la adoptarea hotărârii, precum și, atunci când este cazul, a motivelor pentru care unele probe nu au fost luate în considerare ori au fost considerate ca fiind lipsite de credibilitate.

Punctaj acordat : 10 puncte

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul

Candidatul dovedește o bună cunoaștere a jurisprudenței CCR, ÎCCJ, CEDO și CJUE, în considerentele hotărârilor pronunțate regăsindu-se, atunci când problematica juridică a cauzei o impune, referiri la hotărâri relevante. Mai mult, referirile nu sunt formale, ci vizează conținutul de fond al dezlegărilor cuprinse în aceste hotărâri, dezlegări care sunt valorificate în soluționarea proceselor și în motivarea hotărârilor (a se vedea, spre exemplu: hotărârea nr. 5 selectată de candidat; hotărârea nr. 8 selectată de candidat; hotărârea nr. 1 selectată de Comisie; hotărârea nr. 22 selectată de Comisie; hotărârea nr.28 selectată de Comisie; hotărârea nr.29 selectată de Comisie).

Punctaj acordat : 10 puncte

j) Respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

În anumite perioade de timp, candidatul a înregistrat unele întârzieri în redactarea hotărârilor, fără însă ca acestea să fie excesive. Trebuie menționat că în perioada supusă evaluării, candidatul a îndeplinit și alte activități profesionale.

Punctaj acordat : 9,00 puncte

V. PUNCTAJ TOTAL - 94,50 puncte

Data: 18.08.2023

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

judcător

judcător

prof.univ. I

